

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

105. An qui comprehensus extra locum sacrum, si per illum tamen ad
carcerem ducatur, vel ad supplicium, vel ad mortem trahatur per aliquam
Ecclesiam, gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tr. 1. res. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

§. 1. Negatiuam sententiam docet Nouissimè Antonius Nouarius in *summa Bullarum*, tit. de de immunitate Ecclesiast. num. 14. vbi sic ait: Detentus à Biteruariis, si ita detentus vim faciendo traxisset secum Biteruanos intus Ecclesiam; non gaudebit immunitate, nisi liber, & solutus euasisset manus familiar. Ita ille.

2. Sed ego alibi bis affirmatiuam sententiam docui, cum Mario Italia, & Farinacio, & nunc iterum docco cum Castro Palao in opere *moralium*, 2. de immunitate disp. vnica, punct. 7. num. 11. vbi ita asserit. Inferitur, si captus à ministris, ex eorum manibus in locum sacrum te recipias, immunitate gaudere; quod credo extendendum esse, etiam si per vim tecum ferres ministros iustitiae, semper enim verum est te ad Ecclesiam confugere, ac proinde illius debes immunitate gaudere. Sic ille.

RESOL. CV.

An comprehensus extra locum sacrum, si per illum ramentum ad carcerem ducatur, vel ab supplicium, aut ad mortem trahatur per aliquam Ecclesiam gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Res. 30.

§. 1. Prima opinio negat. Ita Bobadilla in *Politico*, l. 2. c. 14. n. 61. qui in gloss. lit. A, plusquam viginti Doctores pro hac sententia adducit. Idem docet in casu simili Tanner in 2. disp. 5. q. 8. dub. 1. n. 17. Et ratio est; quia talis reus liber in Ecclesia non fuit ingressus, ergo immunitate non gaudebit.

2. Secunda opinio affirmat, quam tenet noster Megal. conf. 46. per tot. Nauar. in *Mannuali*, cap. 25. n. 19. Boer. decis. 100. Gemon. de immunit. lib. 3. c. 16. n. 35. & alij citati à Bobadilla vbi sup. in glossa, lit. B.

3. Tertia opinio distinguit: vel carceratus ducitur per Ecclesiam ex necessitate, quia ex alio loco transire non potest; & in hoc casu procederet prima opinio: vel voluntarie, & sine necessitate per Ecclesiam ductus fuit; & in hoc casu secunda opinio sequenda erit. Ita docet noster P. Peregr. de immunit. c. 5. n. 8. Alteram distinctionem pro concordia dictarum opinionum asserit etiam Farin. de immunit. c. 15. n. 205.

4. Quid ego sentiam, dicam breuiter. Non obstantibus dictis distinctionibus, quas ingeniosas esse arbitror; puto cum Facundez de Præcep. Eccles. tract. 2. lib. 2. c. 4. num. 57. vtramque opinionem esse probabilem; priorem tamen in rigore iuris veriorē; posteriorem autem magis piā, & ideo in praxi amplectendam.

RESOL. CVI.

An qui ab aliis violentè extractus fuit à manibus satellitum, si confugerit ad Ecclesiam, sit prosequendus, et eius Immunitate gaudeat?

Et an si quis confugeret ad Ecclesiam, & secum ferret violentè satellites in illam, gaudeat utique eius Immunitate?

Et deducitur, an sicut laicus tenetur restituere reum Ecclesia spoliata sic & Ecclesia tenetur iudici laico reum extractum ab aliis à manibus satellitum restituere? Ex part. 6. tract. 8. & Misc. 3. resol. 5.

§. 1. **S**upra in tract. 1. de immunit. Ecclesiarum, hanc quaestionem pertractaui, sed post illa scripta, & iam impressa perueniunt ad manus meas Decisiones Morales nostri P. Pasqualigi, qui decis. 486. per totam inuictur acriter contra me resistentem vbi

suprà opinionem negatiuam Nouarij, quam ipse mordicus tenet: quia reus quo Curia iniuste spoliatur, ab alio per vim, potest illum reperere apud quoscumque sit, & non potest à quocumque impediri ne repetat; vnde Ecclesia illum habens apud se tenetur restituere, alioquin faceret contra iustitiam, & foueret iniustam spoliationem, non secus ac qui haberet apud se rem furatam, & noller restituere proprio domino foueret furum. Ita ille.

2. Sed profus hæc omnia reiicienda esse puto, nec discedo à sententia quam docui; nam eo ipso quod reus non est amplius in manibus Curiae etiam si fuerit extractus violentè ab aliis, habet ius confugiendi ad Ecclesiam, nam extractio illa violenta non potuit priuare illum iure suo, quod habet ad vitam libertatemque tenendam, quod aperte probatur, nam alioquin si adhuc in isto casu remaneret, sub dominio Curiae, teneretur minime fugam arripere; sed iterum se capi permittere à satellitibus, quod ridiculum est dicere; ergo in tali casu reus in sua libertate constitutus licite, & iusto titulo ad Ecclesiam pro sua tuitione confugit. Si ergo licite, vt patet, reus ad Ecclesiam confugit, tunc ipsa tenetur illum excipere & defendere, & sic faciendo non dicitur vt vult Pasqualigus detinere rem alienam, sed præbere suum patrocinium reo iam in pristina libertate reposito, & libero in ea intranti, quicquid extrahentes in extractione violenta peccauerint, quorum malitia non potest tollere quin reus sic extractus non efficiatur sui iuris vt probatum est, & quod liber non intret in Ecclesia & quod Ecclesia illum non teneatur defendere, & suum patrocinium præbere. Itaque dicendum est in casu nostro extractionem rei ex brachijs Curiae fuisse quidem iniustam, & peccaminosam ex parte extrahentium, sed non abstulisse reo in libertate posito ius se tuendi & confugiendi ad Ecclesiam: nam si reus habet ius pro sua tuitione violentè se extrahendi à manibus Curiae, & ad Ecclesiam confugere, quanto magis extractus ab aliis, & in sua libertate repositus. Et ideo Ecclesia in isto casu præbet tantum auxilium reo libero, & licite ad eam confugiendi, neque fouet vt vult Pasqualigus iniustam spoliationem factam iudici Laico; sicut si carceratus exiens sub iuramento redeundi ad carcerem, confugiat ad Ecclesiam, gaudebit eius immunitate; & tamen in tali casu non dicitur Ecclesia fouere sacrilegium Rei, & damnum quod reus affert carcerario, sed tantum tenetur ius quod habet reus confugiendi pro sua tuitione ad Ecclesiam. Et si opinio Nouarij, & Pasqualigi esset vera sequeretur, quod si v.g. aliquis Romæ eximeretur à manibus satellitum, & postea in Florentiam confugeret, sequeretur, inquam quod Dux Florentiae teneretur illum reddere iudici Romano spoliato & aliter faciendo detineret rem alienam & foueret spoliationem iniustam, quod quidem negandum est, & patet ex praxi, nã in tali casu Dux Florentiae sicut & Ecclesia in nostro casu, licite defendit illum reum qui liber intravit in suo territorio, nec potest iudex Romanus illum extrahere de territorio Florentiae, nec Dux requisitus teneretur illum reddere. Et ideo non desinam hic apponere verba Lud. Correa in relect. ad c. inter alias de immunit. Eccl. p. 3. n. 21. vbi sic ait: licet delinquens antea esset in manibus Curiae, nihilominus tamen modò existit in Ecclesiae territorio, cui sit præiudicium in suo privilegio si ab illa extrahatur. Sic aliàs in alienum territorium fugiens, ab illo non erit extrahendus, quia aliena offenderetur iurisdictio. Ita Correa.

3. Nec valet dicere quòd in nostro casu reus non est in casu quòd possit protegi ab Ecclesia, quia non est liber moraliter, sed physicè, etenim super illum Curia

Alibi in Ref. præc. rita & infra in Ref. 106. §. Nec. à Veri. Vnde, & in Ref. 108. §. Ad alium.

Sup. hoc additio Curio infra in Ref. 108. §. Con. firmatur. ane medi. um, cursum à veris. Editi. ona de. fua.

Sup. hinc in Ref. seq. & in Ref. 1. post l'eq. §. Sed hanc, & sup. in Ref.

23. cursum in veris. Tertio.

IN LATTI
STROU
TO. X. K
E III
L